

· FØROYA · SOCIAL·DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 48.

Lýsingaprisur fyri petitreglu: 30 oyr. á forsiðuni, 20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fæst avsláttur í prísnum.

Tírsdag hin 28. novembir 1933.

Kostar kr. 1,50 fjóðringsárið + Porto. Blaðið verður bilagt á posthúsinum, brævsavarnarstøðum og skrivstovuni. Telf. 143.

7. árg.

Julemærket.

„Intet Brev uden Julemærke“, saaledes har Løsenet lydt siden 1904, da det første Julemærke blev udsendt. Og det er ikke forgæves, at disse Ord har lydt, thi i de forløbne 29 Aar er der ved Salg af Julemærket indkommet ialt 4.774.747 Kr. 79 Øre.

For disse Penge er der udført store Ting i Barmhjertighedens, Kærlighedens Tjeneste, og her træder Sandheden af det gamle Ord om de mange smaa Bække, der gør den store Aa, frem; thi det er jo alle de mange, smaa Toorer, der har skabt de 4—5 Millioner Kroner. Her har den lille fattige Barnehaand været med ligesaa vel som den rige Mands Pengepung, den fattige Enkes Skærv har været med til at bygge Sanatorier og Hjem for syge og fattige Børn. —

Det er en Glæde for alle dem, der elsker Freden og ikke har opgivet Troen paa og Haabet om, at Julebudet om *Fred paa Jorden* engang maa blive Sandhed, at medens man i Bladene og paa Rigsdagene taler om Krig og at staa sammen om at værges Landenes Syd-, Vest-, Øst- og Nordgrænser, saa gaar dette lille Toorers-Mærke sin stille Gang som en Kærlighedens og Barmhjertighedens Juleengel. —

Paa Rigsdagene bevilges Millioner til Militarisme og »Rigsværn« — skønt alle ved, at nu, i Luftkrigens Tid, er alt Værn omsomt — men Julemærket beder kun om en lille brun Toore. *Det beder ikke om en Million* til at øve Kærlighed med, Millioner gaar jo til Vaaben, det beder kun om den fattige Skærv; og alle de smaa Skærve har nu i omtrent 30 Aar skabt de Millioner, der er brugt og bruges til at lindre den Nød, som Sygdom og daarlig Ernæring skaber hos de smaa i de mange Hjem. —

Til Julemærket 1933 har Aage Hermann skrevet:

Velmødt Du Lysets Engel ved Julens Atterkomst. Sødtt skælver paa sin Stængel hver sølvhvid Stjerneblomst.

I Skær af gyldne Kjerter, blandt Svanedun af Sne kan vi de røde Hjerter bag grønne Kviste se.

Du bringer Julens Glæde til store og til smaa, at intet Barn skal græde paa Pjalt og Krybbestraa.

Du møtter sultne Munde, du kysser Graad fra Kind, gør syge Smaa børn sunde paa Legem, Sjæl og Sind.

For de i de forløbne Aar indkomne Penge er opført

- 1) Julemærkesanatoriet ved Kolding, skænket til Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse.
- 2) Julemærkehjemmene ved Svendborg, Mørkov, Juelsminde og »Lindervold« ved Fakse. Disse 4 Hjem ejes og drives af Julemærkeinstitutionen. Paa disse Hjem har ialt været optaget 7536 Børn. — Paa »Lindervold« har der tillige i Aar, som i de foregaaende 3 Aar i 5 Maanedene været etableret en Sommerkoloni, hvor der i alt har været optaget 434 Dreng.

Ligeledes har der været oprettet midlertidige Hjem for underernærede Børn og for Børn, der har været hårdt angrebet af Influenza. Børnene kom sig udmærket.

Det er ydet Pengehjælp til følgende Foretagender:

1. Dansk Forening for Børnestandpleje	Kr. 5000
2. »Welanderbjernet«	30000
3. Til Afhjælpning af den under Krigens opstaaede Nødstilstand	32000
4. Til »Dansk Børnehjemsforening«	50000
5. Til Opførelse af et særligt Hjem for Spædbørn under Rebeckasøstrenes Hittobørns- og Optagelseshjem	50000
6. Til »Barnets Hus«	10000
7. Børnebespisningen	50000
8. Modre- og Spædbørnehjemmet i Aarhus	10000
9. Tilskud til københavnske Lærerinders Ferie- og Svagbørns-kolonier	35000
10. Foreningen til Hjælp for grønlandske Børn	25000
11. Tilskud til Spædbørnehjemmet paa Fyn	10000
12. Julemærkelegatet til Fordel for Statshospitalet i Sønderborg	25000
13. Julemærkelegatet til Fordel for syge- og svaglige Børn paa Færøerne	20000

Som det ses af ovenstaaende Redegørelse, har Julemærket ogsaa direkte Bud til os heroppe, og det er derfor vor Pligt at være med og som sædvanlig yde vor lille Skærv til dette store sociale Arbejde. — Derfor henvender vi os i dette Blad til alle, der har et Par Øre at undvære, med Opfordringen: **Intet Brev nu til Jul uden Julemærke!**

Fra Rigsdagen.

I Landstingets Møde Fredag den 10. November var Handelsministerens Forslag til Lov for Færøerne om Handelsrejsende til Behandling. Dette Forslag har følgende Ordlyd:

§ 1.

Handelsrejsende — hvorved forstås Agenter saavel for indenlandske som udenlandske Firmaer — skal for Fremtiden paa Færøerne være uberettigede til at falbyde eller afhænde Varer til andre end til Personer, der i Henhold til Lov af 21. Marts 1855 § 10 har løst Handelsbevis. Dog skal Handelsrejsende til Fabrikanten, Haandværkere og andre Næringsbrugere kunne falbyde og afhænde saadanne Varer, som enhver behøver til sin Næringsdrift.

§ 2.

Forinden nogen kan drive Erhverv som Handelsrejsende paa Færøerne, skal han hos Politimesteren erhverve et Antagelsesbevis.

Antagelsesbeviser for Handelsrejsende for indenlandske Firmaer udfærdiges med Gyldighed for et Aar fra Udstedelsens Dato, og betales med 50 Kr. for det første Firma, for hvilket den Handelsrejsende vil udføre Forretninger, og 25 Kr. for hvert af de følgende. Antagelsesbeviser for Handelsrejsende for udenlandske Firmaer udfærdiges med Gyldighed for 15 Dage, 45 Dage eller for eet Aar og betales med henholdsvis 40 Kr., 100 Kr. og 300 Kr., dersom Beviset kun omfatter eet udenlandsk Firma; saafremt den paagældende repræsenterer flere udenlandske Firmaer, erlægges yderligere henholdsvis 20 Kr., 50 Kr. og 150 Kr. for hvert af de følgende Firmaer.

Afgifterne tilfalder Færø Amts Fattigkasse og Repartitionsfond til lige Deling.

§ 3.

Overtredelser af de ovenfor givne Forskrifter straffes med Bøde.

Sager angaaende Overtredelser behandles som Politisager; idømte Bøder tilfalder Færø Amts Fattigkasse.

§ 4.

Nærværende Lov træder i Kraft straks. Samtidigt ophæves Lov for Færøerne Nr. 13 af 24. Januar 1913 om Handelsrejsende og Lov Nr. 316 af 23. December 1925 om Ændringer i samme, uden at dette dog har Indflydelse paa de i Medfør af disse løste Antagelsesbeviser.

* * *

Af Fiskeriministeren er d. 9. November i Landstinget fremsat følgende Forslag til Lov om Hvalfangst:

§ 1.

Ret til med Skib at drive Hvalfangst paa Soterritoriet og de

ationale Vande eller at tilbringe Udbytte af Hvalfangst, selv om den har fundet Sted udenfor Soterritoriet og de nationale Vande, i Land for der at tilvirke samme saavel som til at foretage saadan Tilvirkning skal udelukkende være forbeholdt Personer, som har Indfødsret og ikke er blevet Statsborgere i en fremmed Stat, eller som er og i mindst 5 Aar har været bosiddende i den danske Stat, eller Aktieselskaber, i hvilke mindst Halvdelen af Aktiekapitalen tilhører saadanne Personer, og hvis Bestyrelse bestaar af saadanne og har Sæde i den danske Stat.

§ 2.

Den i § 1 omhandlede Hvalfangst og Transport maa kun ske i Henhold til en af Ministeren for Søfart og Fiskeri udfærdiget Bevilling og kun ved Skib som sejler under dansk Flag, og som af Ministeren for Søfart og Fiskeri er anerkendt til Benyttelse til Hvalfangst.

§ 3.

Enhver Enkeltmand eller ethvert Aktieselskab, der udøver den i § 1 omhandlede Virksomhed, skal inden hvert Aars 1. Maj for Ministeriet for Søfart og Fiskeri godtgøre ved skriftlig af vedkommende Enkeltmand eller Aktieselskabs Bestyrelse paa Tro og Love beskæftede Oplysninger af de i §§ 1 og 2 foreskrevne Betingelser for Udoøvelsen er til Stede. Er det et Aktieselskab, skal 3 Eksemplarer af dels Vedtægter afgives til Ministeriet for Søfart og Fiskeri, hvilket ligeledes, inden en Frist af 3 Maanedere, skal ske, hver Gang Vedtægterne forandres. Vedtægterne for Aktieselskaber, der falder ind under § 1, skal blandt andet indeholde den Regel, at samtlige Aktier skal lyde paa Navn, og at ingen Overdragelse af Aktier er gyldig, medmindre den skriftligt er anmeldt for Aktieselskabets Bestyrelse, som til enhver Tid skal fore en Fortegnelse over samtlige Aktionærer med Angivelse af det hver især tilhørende Aktiebeløb, hvilken Fortegnelse inden hvert Aars 1. Maj skal indsendes til Ministeriet for Søfart og Fiskeri.

Enhver Enkeltmand eller ethvert Aktieselskab, der udøver den i § 1 omhandlede Virksomhed, er pligtig til aarlig at afgive statistiske Oplysninger om Hvalfangsten og Udbyttet af denne efter nærmere af Ministeren for Søfart og Fiskeri fastsatte Regler.

§ 4.

Bestemmelser om, hvad der med Hensyn til offentlig Orden og Renlighed skal iagttages ved Hvalfangst, som drives paa Soterritoriet og i de nationale Vande med Skib, samt ved Anlæg og Drift af Stationer for Tilvirkning af Udbyttet af Hvalfangst, kan optages i et Reglement, som fastsættes af Ministeren for Søfart og Fiskeri.

§ 5.

Ethvert Hvalfangerskib skal have Skibets Navn malet midtskibs paa begge Sider og højst

15 Centimeter under Rælingen med hvid Oliefarve paa sort Grund og med Bogstaver af mindst 45 Centimeters Højde og 6 Centimeters Bredde.

§ 6.

Ethvert Hvalkogeri, saavel til Lands som til Vands, der er bestemt til Behandling af Hvalkroppe, skal være forsynet med nødvendigt Tilbehør til Udvinning af Tran af Spek, Kød og Ben. Kroppe af fangne Hvaler skal uddyntes i videst mulig Omfang.

Trænnen skal ved Kogning eller paa anden Maade udvindes af alt Spek, af Hovedet og af Tungen og endvidere af Halen indtil Tarmaabningen.

Nærværende Bestemmelse skal kun finde Anvendelse paa Hvalkroppe eller Dele af Hvalkroppe, som ikke er bestemt til Mennekesføde.

Saafremt Hvaler bringes i Land, skal Forholdsregler træffes til at uddynte Resterne, efter at Trænnen er udvundet.

§ 7.

Skytter og Mandskab paa Hvalfangerskibe skal, for saa vidt de bliver at lønne med Andel i Udbyttet, forhyres paa saadanne Vilkaar, at deres Andel beregnes ikke blot efter Antallet, men tillige i vidt Omfang efter Storrelsen, Arten, Værdien og Tranudbyttet af de fangede Hvaler.

§ 8.

Det er forbudt at fange eller dræbe Bethvalerne, hvorved forstås følgende Bardehvaler: Nordkaperen, Grønlandshvalen, Sydhavets Sletbag, Pacifick-Rethvalen og Sydhavets Dværg-Rethval.

§ 9.

Det er forbudt at fange eller dræbe Hvalunger eller diende Hvaler, Hvalkalve og Hunhvaler ledsaget af Unger (eller diende Hvaler).

§ 10.

Forsaa vidt angaar Færøerne fastsættes følgende særlige Bestemmelser:

Af enhver Bardehval, jfr. dog § 8, og af enhver Tandhval af mindst 11,3 Meters Længde eller derover, der indbringes til Færøerne, og som er fanget eller fundet fra Skib, eller Baad, udsendt fra Skib, svares en Afgift af 600 Kr. Af Dele af en saadan afgiftspligtig Hval svares en Afgift af 6 pCt. — Dog ikke over 600 Kr. — af den Værdi, hvortil det indbragte af vedkommende Sysselmand eller to uvildige Mænd ansættes.

Afgiften er forfalden til Betaling, saa snart vedkommende Hval eller Del deraf er bragt i Land. Den opkræves af Politimesteren eller vedkommende Sysselmand efter Regler, som fastsættes af Ministeren for Søfart og Fiskeri.

Afgiften kan af Lagtinget nedsettes til indtil en Tolvtedel for de Stationers Vedkommende, der er villige til at afslutte Overenskomst med Lagtinget om Levering af Hvalkød til den færøske Befolkning paa Vilkaar, der af